

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

Szkoła Podstawowa nr 9

im. Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego

w Lesznie

Program kształcenia musi się odwoływać równocześnie do treści działań i sensu życia. Dopiero takie podejście do programu kształcenia daje podstawy do mówienia, że jest on równocześnie ustanawiający, wielowymiarowy i wielostronny” J.Gnitecki

Podstawa prawna:

- USTAWA Z 14 GRUDNIA 2016R. – PRAWO OŚWIATOWE Dz.U. z 2017r. POZ. 59
- USTAWA WPROWADZAJĄCA USTAWĘ - PRAWO OŚWIATOWE Dz.U. z 2017r. POZ.60
- Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego...
- USTAWA z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. z 2016, poz. 1943) - publikacja tekstu jednolitego 31.10.

Wprowadzenie

„Wychowanie jest uczeniem się szczególnego rodzaju- uczeniem się postaw, rozwijaniem wrażliwości, a także odkrywaniem własnych możliwości, talentów, mocnych stron i budowaniem na nich własnej tożsamości i siły”.

Podstawowymi założeniami prezentowanego programu wychowawczo-profilaktycznego jest budowanie pomostu pomiędzy edukacją a wychowaniem. Niniejszy program opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym. Jest to koncepcja wychowania zarówno w warstwie aksjologicznej – dotyczącej szczególnie celów wychowania jak i pragmatycznej, odnoszącej się do metod, technik oddziaływań wychowawczych, które zostały szczególnie wyeksponowane.

Wychowanie - to proces wspomaganie człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Jest to proces wspierania ucznia w rozwoju angażujący dwie osoby: wychowawcę (np. rodzica, nauczyciela, trenera) oraz wychowanka (dziecko/nastolatka); pozostających w osobowej relacji opartej na wzajemnym szacunku, poszanowaniu godności osobistej; współdziałających w osiąganiu celów wychowawczych tj. pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), społecznej, duchowej.

- ✓ **fizycznej- ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności** pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia;
- ✓ **psychicznej- ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej**, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- ✓ **społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym**, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- ✓ **aksjologicznej- ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości**, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Profilaktyka - to proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy

integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi opierać się na wiedzy, w której zapisane jest doświadczenie.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- ✓ dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- ✓ zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku,
- ✓ przeprowadzone badania nt. sytuacji wychowawczej i zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku,
- ✓ przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania,

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- ✓ powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- ✓ zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- ✓ respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- ✓ współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- ✓ współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Główne założenia

- ✓ wprowadzenie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy,

postępowania, solidarności, patriotyzmu, szacunku dla tradycji, wskazywania wzorców postępowania i budowania relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi (rodzina, przyjaciele),

- ✓ wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej,
- ✓ formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych,
- ✓ rozwijanie kompetencji takich jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość,
- ✓ rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki, ukazywanie wartości wiedzy,
- ✓ wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji, i określaniu drogi dalszej edukacji,
- ✓ kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość.

Uczestnicy programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły:

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

Rodzice jak i szkoła mają wspólny cel: wychować człowieka. Rola rodziców w szkole jest ogromna, gdyż jako najbliżsi własnego dziecka powinni mieć wpływ na jakość i proces kształcenia.

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem i religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,
- ✓ znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę,
- ✓ wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- ✓ wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- ✓ aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- ✓ dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (czuwają nad ich bezpieczeństwem i nad rozsądnym korzystaniem z Internetu).

Wychowawcy klas:

Wychowawca klasy jest uczniom najbliższy spośród wszystkich nauczycieli, jest pośrednikiem między klasą, a nauczycielami, rzecznikiem interesów klasy na terenie szkoły, jest doradcą i opiekunem swoich uczniów. Wychowawca uczy żyć w grupie, uczy kulturalnego zachowania, wyrabia samodzielność i odpowiedzialność.

Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:

- ✓ tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się, przygotowanie ucznia do życia w rodzinie i społeczeństwie,
- ✓ inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów,
- ✓ rozwijanie umiejętności umożliwiających rozwiązywanie życiowych problemów uczniów, konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej.

Wychowawca, w celu realizacji tych zadań będzie:

- ✓ diagnozował warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- ✓ otaczał indywidualną opieką każdego wychowanka,
- ✓ współdziałał z nauczycielami uczącymi w jego klasie (oddziale), uzgadniając z nimi i koordynując ich działania wychowawcze wobec ogółu uczniów, a także wobec tych, którym potrzebna jest indywidualna opieka (dotyczy to zarówno uczniów szczególnie uzdolnionych jak i z różnymi trudnościami i niepowodzeniami),
- ✓ planował wspólnie z uczniami i ich rodzicami: różne formy życia zespołowego, rozwijające jednostki i integrujące zespół uczniowski, ustali treści i formy zajęć tematycznych na godzinach do dyspozycji wychowawcy,
- ✓ utrzymywał kontakt z rodzicami uczniów, w celu: poznania i ustalenia potrzeb opiekuńczo-wychowawczych ich dzieci, współdziałania z rodzicami, tzn. okazywania im pomocy w ich działaniach wychowawczych wobec dzieci i otrzymywania od nich pomocy w swoich działaniach, włączania ich w sprawy życia klasy i szkoły, informowania o sprawach postępow w nauce i zachowaniu ucznia,
- ✓ współpracował z pedagogiem i z psychologiem szkolnym oraz innymi specjalistami świadczącymi pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności, także zdrowotnych oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów,

Wychowawca klasy organizuje pracę wychowawczą w oparciu o zaaprobowany przez rodziców plan pracy wychowawczej, w którym są uwzględnione:

- ✓ organizacja zespołu klasowego,
- ✓ rozwijanie zainteresowań, zdolności i talentów,
- ✓ zagospodarowanie przydzielonej sali lekcyjnej,
- ✓ zorganizowanie pomocy koleżeńskiej w klasie,
- ✓ zaangażowanie uczniów w prace na rzecz szkoły i środowiska,
- ✓ organizacja imprez klasowych i ogólnoszkolnych,

- ✓ współpraca z rodzicami,
- ✓ koordynowanie orientacji zawodowej,

Nauczyciele:

Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia” (art. 5 Ustawy Prawo oświatowe).

- ✓ oddziałują wychowawczo niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- ✓ odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych,
- ✓ udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz przejawianych zdolnościach,
- ✓ wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- ✓ kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- ✓ inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- ✓ reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i negatywnych zachowań ,
- ✓ dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,
- ✓ wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- ✓ współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia , budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- ✓ proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- ✓ realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Samorząd Uczniowski:

- ✓ zna Statut Szkoły i Program Wychowawczo – Profilaktyczny,
- ✓ inspiruje i organizuje życie kulturalne, sportowe i rozrywkowe uczniów szkoły zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- ✓ uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,

- ✓ współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- ✓ prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących rówieśników,
- ✓ reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- ✓ propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- ✓ dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- ✓ podejmuje działania związane z wolontariatem,
- ✓ prowadzi zdrowy tryb życia i dba o swoje środowisko,

Pedagog i psycholog szkolny:

- ✓ diagnozuje środowisko wychowawcze,
- ✓ zapewnia uczniom pomoc psychologiczno – pedagogiczną w odpowiednich formach,
- ✓ współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- ✓ zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- ✓ współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej rodzicom uczniów,
- ✓ współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno – wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym m.in. z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, MOPR -em, Sądem, MCP „Alternatywą” itp.

Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami.

Rola szkoły pozostaje niezastąpiona w zakresie wprowadzania ucznia w kontakty społeczne oraz rozwijania jego wiedzy i umiejętności.

Sposobem na zbliżenie do siebie środowisk rodzicielskiego i szkolnego są zebrania z rodzicami i konsultacje, które odbywają się według corocznego harmonogramu.

Ponadto wychowawca planuje i organizuje wspólnie z uczniami i ich rodzicami:

1. Różne formy życia zespołowego rozwijające jednostki i integrujące zespół uczniowski;
2. Ustala treści i formy zajęć o tematyce wychowawczej;
3. Utrzymuje kontakt z rodzicami uczniów w celu :
 - ✓ poznania i ustalenia potrzeb opiekuńczo-wychowawczych ich dzieci,
 - ✓ współdziała z rodzicami, tzn. okazuje im pomoc w działaniach wychowawczych i otrzymuje od nich wsparcie w swoich działaniach,
 - ✓ włącza ich w sprawy życia klasy i szkoły,
 - ✓ zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów.

Wychowawca lub nauczyciel przedmiotu w uzasadnionych przypadkach kontaktuje się indywidualnie z rodzicami ucznia.

Szkoła wspiera rodziców i opiekunów w rozwiązywaniu bieżących problemów przez:

- ✓ fachowe doradztwo,
- ✓ pomoc w kierowaniu do samorządowych ośrodków pomocy rodzinie,

- ✓ pomoc finansową.

Procedury powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.

Wychowawca powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych zapisanych w dzienniku elektronicznym.

1. Wychowawca sporządza notatkę służbową z powiadomienia rodziców.
2. Powtarzające się sytuacje trudne powinny zostać opisane przez wychowawców i przekazane pedagogowi do teczek indywidualnych uczniów.
3. W przypadku nieobecności wychowawcy należy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (wychowawca, pedagog, dyrekcja).
4. O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia szkoła informuje rodziców na spotkaniach z rodzicami. Rodzice dokumentują fakt zapoznania się z procedurami poprzez złożenie oświadczeń i podpisów w dokumentacji szkoły.
5. Procedury stosowane w szkole są dostępne w pokoju nauczycielskim i obejmują m.in. :
 - Niepowodzenia szkolne
 - Wagary
 - Zagrożenie demoralizacją ucznia
 - Przeszkadzanie w prowadzeniu zajęć dydaktycznych
 - Zachowania agresywne
 - Niszczenie mienia
 - Posiadanie przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły
 - Kradzieże i inne sytuacje trudne.